

to ogrodje pa prilepimo svilnat papir (2 b). Na vse štiri konce privežemo nato še štiri vrvce v dolžini ene palice in napravimo tam, kjer se konci motvoza stikajo, vozeli, na katerega privežemo dolgo in močno nit za spuščanje zmaja.

Pravo zmajevo obliko pa ima šele zmaj števil. 3. V močno, štirioglato, 1 m dolgo palico vdolbemo 10 cm od vrha, ki je koničasto ošiljen, na vseh štirih straneh vodoravno zarezo (3 b). Nato vzamemo upogljivo šibo v dolžini 90 cm, jo zarezemo na njenih koncih, položimo natančno v sredini v zarezo, navežemo na palico in napnemo z vrvco v obliki loka. Od obeh lokovih koncev pa potegnemo še po en motvoz in ju pritrdimo na spodnjem koncu zmaja (3 a). Za vrh rabimo trikoten košček debelega kartona, ki ga preluknjamo in pritrdimo s tanko žico, na zmajevo ogrodje (3 c). Zmaja prevlečemo na sprednji strani z zavijalnimi papirjem in ga poljubno poslikamo. Lepe vzorčke za to vidimo na naši sliki. Na srednji palici pod trikotnim vrhom pa pričvrstimo še vrvco, na katero privežemo nit za spuščanje v zrak. Da je zmaj na obeh straneh malo obtežen, navežemo še papirnate čope, spodaj pa dolg rep (števil. 3).

Potem pa: obilo zabave!

DR. V. KORUN:

Muha.

Bilo je v začetku šolskega leta. Otroci prvega razreda osnovne šole so imeli pred seboj abecednike odprte. Sklonjeni nad njimi, so s kazalcem spremljali v knjigi črke, ki jih je pismenkoval učitelj. Za njim so jih na glas izgovarjali v zboru.

Tudi Tinček je vlekel kazalec od črke do črke kakor drugi, a izgovarjati jih ni mogel. Usta je imel polna joka, oči polne solz. Po mamici se mu je tožilo, po zajčkih in golobčkih, po kravicah in žrebičku. Vse, vse je moral zapustiti in iti v šolo. Doma se je igral, tekal in skakal kakor ga je bila volja, tukaj je bil pa kakor priklenjen, še ganiti bi se skoro ne smel. Oh kako mu je bilo hudo! Kar mavrica se mu je delala od solznih kapljic, da je črke videl le motno. Prav napenjati je moral oči, da mu je kazalec drsel pravilno od pismenke do pismenke.

Zdaj je odnekod zaslišal zm zm. Prst trdno tiščeč v knjigo, da ne bi iz nje zdrknil, se je ozrl po sobi. Zagledal je muho; priletela je bila skozi okno, in zm zm brenče, je plesala sem ter tja pod stropom. Nekaj časa; nato se je pa spustila niže in na mah, kakor bi trenil, je zletela naravnost proti učitelju. Namerila se je vprav na njegovo plešasto glavo. Kolobarila je okrog nje, se zaletavala v njo, odletavala pa se spet spuščala nanjo. »Da si le upa!« se je Tinček čudil in si z rokavom obrisal solze, da bi bolje videl, kaj bo počela. »Kako je to čudno!« je modroval. »Moj ata ima lase na glavi, ne pa okoli ust; gospod učitelj jih ima pa okoli ust, ne pa na glavi.«

Muha je pa zmeraj bolj silila na učiteljevo plešo, da se je kar ubraniti ni mogel. Stresal je z glavo, klatil z roko, mahal s knjigo.

Nehote in nevede je tudi Tinček spremljal njegove kretnje. Stresal je z glavo, kadar je učitelj stresel, zamahnil z roko, kadar je učitelj zamahnil; le s knjigo ni zamahoval, ker je tiščal prst v njo.

Muha se pa ni dala odgnati. Sicer je odletela, kadar je učitelj zamahnil; toda se je precej spet vrnila. »Kaj neki ima na glavi gospod učitelj? Ali medico ali kali?« se je Tinček vprašal in si usta obliznil.

Zdajci je učitelj postal. Ni se ganil, tudi ne, ko mu je muha sedla na plešo. Samo dlan je držal pripravljeno za udar, česar pa Tinček ni opazil. Zato se je začudil: »Kako to? Ali se je upehal ali kaj, da ne spodi te mrhe?« ter je iztegnil vrat in bulil oči, da bi videl, kaj bo muha počela. »Glej, glej, kako se izprehaja po njegovi glavi! Da le trpi! Jaz bi že ne!«

Muha je zdaj res nemoteno plesala po učiteljevi pleši. Pa le nekaj trenutkov; nato se ustavi, in sicer vprav na sredi temena, ter se z rilcem zapiči v kožo. V tistem hipu pa udari učitelj s plosko roko po njej in jo ubije. »Na! Tu imaš!« je šlo tedaj Tinčku izza zob. — Oj kako se je ustrašil lastnega glasu! Kar zagomazelo je po njem. Otroci pa so se razdovedni ozrli vanj.

»Meni se zdi, da Tinček ne pazi!« se je oglasil učitelj in stopil k njemu. »No, kje pa smo? — Kaj še! Ti držiš prst pri črki d, mi smo pa že pri z. Vidiš! Tu le!« mu je pokazal in ga rahlo krcnil s prstom sredincem po čelu.

Tinček pa je bil razvajan otrok. Zato je učitelju hudo zameril »Ne bo me krcal ne!« je govoril sam s seboj, grede iz šole. »Abecednika ne bom jemal več s seboj! potem mi pa tudi paziti ne bo treba.« In res, drugi dan je šel brez abecednika v šolo.

»Kje pa imaš knjigo?« ga je učitelj vprašal, ko je opazil, da je nima na klopi. Tinček je jecljaje odgovoril, da jo je doma pozabil, pa zardel je v svesti si, da se je zlagal. »To ni prav! Preden se napoti v šolo, priden učenec pomisli, kaj mu je treba«, ga je učitelj pokaral.

Ta opomin je spravil Tinčka v zadrego. »Tega že ne smem več reči; če ne, me bo spet krcnil«, je dejal sam pri sebi. Zato si je izmislil drug izgovor, o katerem je sodil, da ga reši iz stiske. Vkljub temu pa se ga je polastil nemir, ko se je naslednjega dne odpravil v šolo. Nekaj doslej neznanega ga je težilo, da se mu je kar upiralo iti od doma.

»Kaj? Ali si danes spet pozabil knjigo?« se je vznemiril učitelj. Tinčka je oblila rdečica, da je komaj in komaj spravil iz sebe: »Mama mi je ni pustila s seboj vzeti.«

»Zakaj pa ne?«

To vprašanje ga je zmedlo, da ni vedel, kaj bi rekel. Po kratkem premolku pa zašušlja komaj slišno: »Da bi je ne umazal.«

»Tinček, Tinček! Meni se zdi...«, pravi učitelj in zapreti s prstom. »Če prideš tudi jutri brez abecednika, bom tvojo mamo vprašal, ali je res, kar praviš.«

Tinček se je kar sesedel; tako se je ustrašil te pretnje. Kajti na to ni bil pomislil, ko si je izgovor izmišljal. »Ne, ne! Mamica ne sme zvedeti, da lažem,« ga je zaskrbelo. »Oh kaj pa bi rekla! — Bom že spet s seboj nosil knjigo,« je sklenil sam pri sebi.

Tedaj pa mu je bilo, kakor bi se mu bil kamen odvalil od srca. Kar odleglo mu je, ko se mu je vest pomirila. In vedrih lic ter lahkih nog je hodil odslej v šolo in iz šole.

Na muhe pa je bil hud še dolgo po tem. »Tista grda mrcina«, se je hudoval, »ki je lazila gospodu učitelju po glavi, je zakrivila, da sem se lagal.«

Nekaj iz zgodovine podkve.

Ne more se natančno določiti, ali so narodi starega veka, Rimljani in Grki, že poznali podkev z žebli. Zanesljivi spisi pa tudi izkopnine iz teh časov nam ne povedo nič gotovega. Brez dvoma pa so že ti narodi stremeli za tem, da so kolikor je bilo mogoče, skušali preprečiti izrabljene kopita z varovalnimi pripravami.

Sicer so najstarejši kulturni narodi, Egipčani in Asirci, upodabljali konje na spomenikih in slikah večinoma brez podkove, toda že konji Ramzesa II. in III., torej v 14. stoletju pred Kr., so upodobljeni na nekem dobro ohranjenem pobarvanem kipcu v kraljevem grobu z obuvali in prepletki; vidi se celo, da so imeli podplat opremljen z varovalno ploščico.

Vsi grški in rimski pisatelji so si edini v tem, da se mora polagati največja važnost pri konju na nego in utrjevanju kopita. Latinski zgodovinar Kato pripoveduje, da je bil pri starejših narodih običaj, da so kopita konj, mezgov in oslov pa parklje volov in velblodov oblekli v obuvalo in pletenine iz ličja in usnja, torej jih dobesedno odeli v sandale, ki so jih z jermenimi in vrvmi pritrdili na noge živali. Tudi kopitne obutve iz strjene smole so bile v rabi. Stari rimski živinozdravniški pisatelj Ap-syrtus celo popisuje v svoji knjigi, koliko je trpela živina v teh čevljih, katerih jermenje se je živalim ujedlo v kožo in jih ranilo do krvi. Na Japonskem in na Kamčatki so še danes v uporabi take sandalam podobne pletenine kot varovala proti obrabi kopit. — Seveda niso ti pleteni čevlji nikdar dolgo trajali; zato so uvedli železne sandale, ki so jih največ uporabljali pri mulah.

O mulah znanega rimskega cesarja Nerona pripovedujejo, da so nosile srebrne podplate, in njegova žena Popea je uporabljala, kakor pripoveduje pisatelj Plinij, celo zlate sandale za svoje živali.

Ne moremo pa točno izračunati, v kateri zgodovinski dobi so bile uvedene podkve z žebli, kakor jih imamo, seveda v povsem drugačni obliki in načinu podkovanja, še dandanes. Francoski raziskovalci pripisujejo njihovo uvedbo Keltom, prvotnim prebivalcem današnje Francije. Pri